

Fjernelse af livmoder på grund af livmoderkræft eller forstadier til livmoderkræft (åben operation)

Du skal have fjernet din livmoder på grund af kræft i livmoderen eller forstadier til dette.

Normalt vil operation ved kræft i livmoderen være en kikkertoperation (robotkirurgi). I dit tilfælde gør specielle forhold, at du skal opereres ved en åben operation, der består af et stort snit i bugvæggen. Disse forhold kan fx være:

- Livmoderen skønnes for stor til, at robotkirurgi kan gennemføres.
- Følger efter tidligere operationer eller fx tidligere betændelsestilstande i bughulen.

Lægen vil forklare dig, hvorfor man i dit tilfælde vælger denne operationsmetode.

Sådan foregår operationen

Under operationen er du fuldt bedøvet. Inden du bliver bedøvet, får du lagt et drop, som giver dig væske gennem et plastikrør i håndryggen. Lægen, der skal operere, taler først med dig om, hvad der skal foregå, og herefter bliver du bedøvet.

Selve operationen

Lægen opererer dig gennem et snit i maven. Snittet lægges på langs fra navlen og ned mod skambenet. Gennem snittet løsner og fjerner lægen livmoderen og livmoderhalsen og oftest også æggelederne.

Når livmoderen er fjernet, lukkes toppen af skeden med selvopløselig tråd. Herefter ender skeden som et "blindt rør". Hvis æggestokkene er raske, beholder du dem, medmindre andet er aftalt med dig inden operationen.

Mens du stadig er bedøvet, sender vi din livmoder til undersøgelse på Patologisk Institut. Hvis undersøgelsen viser, at kræftcellerne eller forstadierne hertil sidder dybt i livmodervæggen, fjerner vi også lymfeknuderne i dit bækken og underliv. Hvis undersøgelsen viser, at kræftcellerne ligger mere overfladisk, afslutter vi operationen uden at fjerne yderligere.

Operationen varer cirka 1 time.

Efter operationen bliver du kørt til opvågningsstuen, hvor du bliver observeret, indtil du er vågen efter bedøvelsen. Først herefter bliver du kørt tilbage på sengestuen.

Sådan forbereder du dig

Spis sundt og dyrk motion

For at få et godt fysisk og psykisk resultat efter operationen er det vigtigt, at du forbereder dig i ventetiden inden operationen.

Det er vigtigt, at du spiser en sund og varieret kost med et højt indhold af protein. Kosten skal helst være rig på fibre, og du skal dagligt spise både frugt og grøntsager.

Daglig motion vil forbedre din kondition. Er du ikke vant til at motionere, vil vi anbefale en daglig, lang gåtur.

Nedsæt dit tobaksforbrug

Er du ryger, vil det være en fordel for din lungefunktion og for sårets heling efter operationen, at du nedsætter dit tobaksforbrug. Det er naturligvis bedst, hvis du helt stopper med at ryge før operationen.

Hold pause med medicin og medbring den ved indlæggelsen

Tager du medicin, skal du i nogle tilfælde holde pause for at undgå komplikationer ved operationen. Det gælder særligt blodfortyndende medicin, visse smertestillende midler, gigtmicin eller naturmedicin, fx fiskeolie. Følg de anvisninger, du får af lægen om din medicin.

Under alle omstændigheder skal du medbringe din vanlige medicin i den originale emballage ved indlæggelsen.

Mød fastende

Du skal faste, før du skal bedøves. Følg disse regler, medmindre du har fået andet at vide af lægen:

- **Stop med at spise 6 timer før.** Det gælder al mad.
- **Stop med at drikke 2 timer før.** Du må gerne drikke klare væsker indtil 2 timer før. Klare væsker kan være: vand, saftvand, te, kaffe, juice uden frugtkød. Væsken må gerne indeholde sukker. Din krop kan bruge energien, så du har det godt.
- **Put intet i munden fra 2 timer før.** Lad være at tygge tyggegummi, spise pastiller eller andet, der stimulerer dannelsen af spyt.
- **Du må tage medicin som aftalt med anæstesi-lægen.** Er du i tvivl, så lad være at tage medicinen, men medbring den.
- **Særligt for børn og unge under 18 år.** Følg reglerne ovenfor. Du må drikke klare væsker indtil 1 time før.

Er du i tvivl, så kontakt os. Det er vigtigt for din sikkerhed under bedøvelsen, at du følger reglerne. Du kan se en video om fastereglene her:

<https://video.RN.dk/sadan-faster-du-for-en-operation>

Spis et sent måltid, inden du skal faste

For dit velbefindende anbefaler vi, at du får et måltid mad, inden du går i seng aftenen inden operationen, og før din faste starter.

Vask dig grundigt før operationen

Tag et bad om aftenen eller morgenen, og vask dig grundigt med vand og sæbe – særligt på stedet for indgrebet. Tag også renvasket tøj på. Undlad at smøre dig ind i fed creme, da det gør det vanskeligt at desinficere dig inden operationen. Så har du gjort det, du kan, for at mindske risikoen for infektion.

Fjern makeup og løse genstande

Af hensyn til hygiejne og sikkerhed under operationen skal du forberede dig således:

- **Makeup.** Fjern al makeup og neglelak. Under operationen skal vi kunne iagttage din huds naturlige farver.
- **Smykker.** Fjern løse dele såsom smykker, ur og ringe. Smykker er samlingssted for bakterier, der øger risikoen for infektion.
- **Daglige hjælpemidler.** Briller, høreapparat og tandprotese tager vi af dig lige inden narkosen.
- **Kontaktlinser.** Linser må du gerne beholde i. Fortæl dog sygeplejersken, hvis du bruger linser.

Efter operationen

Få noget at spise og drikke

På sengeafsnittet tilbyder vi dig mad og drikke, når du har lyst til det.

Hurtigt ud af sengen

Det er vigtigt, at du efter operationen kommer i gang med at bevæge dig. Det mindsker risikoen for komplikationer. Du skal derfor forvente, at vi allerede kort tid efter, at du er kommet tilbage på sengeafsnittet, beder dig om at stå ud af sengen og gå omkring. Vi støtter dig selvfølgelig i det omfang, du har brug for det.

Sig til, hvis du får kvalme

Nogle patienter får kvalme og opkastning i dagene efter operationen. Det kan skyldes bedøvelsen, smertestillende piller eller forstoppelse. Er du plaget af kvalme, tilbyder vi kvalmestillende medicin, men opfordrer dig til at spise trods ubehag, så du får gang i maven.

Sig til, hvis du får smerter

Du kan få smerter, der kan føles som kolik. Vi tilbyder dig smertestillende medicin, og hvis du har behov for mere, må du sige til. Det er vigtigt, at du ikke har flere smerter, end at du kan slappe af og også komme ud af sengen.

Få fjernet kateteret

Du har stadig kateter efter operationen. Vi fjerner normalt kateteret i din blære samme dag, som du er blevet opereret, eller tidligt næste dag.

Tag imod blodfortyndende medicin

For at mindske risikoen for blodpropper efter operationen får du blodfortyndende medicin som en indsprøjtning i bugvæggen.

Hold maven i orden

Du får tilbudt medicin til at holde maven i orden, da det er vigtigt for dit velvære og din heling, at tarmene er i gang. Det første døgn kan du forvente, at din tarm vil være påvirket af bedøvelsen. Det kan give kolikagtige smerter og en del luft i maven. Du kan dog selv afhjælpe smerter ved at komme op at gå, så snart du kan, og ved at drikke mindst 2 liter væske dagligt (9-12 glas) og spise god fuldkost. Vi støtter dig i den grad, du har brug for det. Vi hjælper dig også med at få protein nok ved hjælp af proteindrikke.

Aftal at blive hentet af en pårørende

Aftal at have en pårørende til at ledsage dig eller køre dig hjem. Du må ikke selv køre bil.

Udskrivelse

Tidspunktet for udskrivelse afhænger af operationens omfang, men sker normalt efter 3-5 dage. Vi planlægger udskrivelsen sammen med dig, så vi kan tage højde for forholdene i dit hjem, din tilstand og den eventuelle videre behandling. Ved udskrivelsen taler vi også om, hvor længe du bør sygemelde dig.

Inden du bliver udskrevet, holder vi en udskrivningssamtale. Her anbefaler vi, at du har en pårørende med. Din pårørende er også meget velkommen til at stille spørgsmål.

Når du kommer hjem

Sygemeld dig

Du må forvente at være sygemeldt i en periode efter operationen. Hvor længe du skal være sygemeldt, afhænger af den fysiske aktivitet i dit arbejde samt dit generelle helbred. Som regel er det nødvendigt at være sygemeldt 4 uger efter denne operation, men tal med lægen om netop dit behov.

Tag smertestillende medicin efter behov

Du kan have smerter og ubehag i de første 2-3 uger efter operationen. Du kan lindre smerterne med smertestillende medicin fra håndkøb.

Forvent at være oppustet

Din mave kan være oppustet i 4-6 uger efter operationen.

Hvil dig flere gange dagligt

Du kan opleve en større træthed de første 2-4 uger efter operationen. Hvil dig nogle gange dagligt, når du har behov for det. Men sørg også for at komme ud og bevæge dig. Jo mere du bevæger dig, jo mindre trætt vil du blive.

Undgå krævende fysisk aktivitet

Du skal undgå tunge løft, hård sport, støvsugning og gulvvask i min. 3 uger efter operationen.

Cykling og bilkørsel frarådes de første 2 uger efter operation. Du kan cykle og køre bil, når du føler dig klar til det. Du skal være i stand til at bevæge fødderne fx fra speeder til bremse, uden at dette medfører smerter i mavemusklerne. Lyt til din krop, og undgå de aktiviteter, som giver smerter.

Undgå karbad, svømmehal og samleje

For at mindske risikoen for infektion, fraråder vi dig at bruge tampon, tage karbad, gå i svømmehal og bade i havet, så længe du bløder eller har blodigt udflåd.

Du bør ikke have samleje i de første 4 uger efter operationen.

Få fjernet klips

De klips, som arrene i din hud er lukket sammen med, skal fjernes ved din egen læge efter 8-10 dage.

Opfølgning

Opfølgning efter behandlingen vil normalt bestå i en telefonsamtale med en sygeplejerske 6 uger efter din udskrivelse. Du bliver desuden indkaldt til en kontrol med ultralydsskanning af underlivet 4 måneder efter din operation ved læge og sygeplejerske i Gynækologisk Ambulatorium. Herefter består opfølgningen i telefonisk kontakt med en sygeplejerske med jævne og planlagte mellemrum eller af kontroller ved læge og sygeplejerske i ambulatoriet. Vi aftaler opfølgningsforløbet med dig, når du får svar på vævsprøverne fra operationen.

Vi tilbyder dig at deltage i vores "Patientuddannelse", hvor du også kan tage din pårørende med. Her giver vi dig nærmere information om livet efter kræftbehandling, og hvad du selv skal være opmærksom på efter udskrivning. Vi informerer dig desuden om muligheden for direkte kontakt til afdelingen.

Hvis du skal gennemgå efterbehandling, i form af kemoterapi eller strålebehandling, vil opfølgningen foregå i Onkologisk Afdeling.

Kontakt og mere viden

Har du spørgsmål, er du velkommen til at kontakte os. Vil du vide mere om livmoderkræft, kan du eventuelt læse mere på patienthaendbogen.dk. Søg på: 'livmoderkræft'.

Du kan også finde mere information på:

KIU: <https://cancer.dk/kiu>

Kræftens Bekæmpelse: <https://cancer.dk>

Du har også mulighed for at se en film, hvor en af vores tidligere patienter fortæller om det forløb, hun har været igennem med udredning, diagnose og operation. Desuden fortæller hun, hvordan hun er kommet tilbage til en hverdag, der ligner hverdagen fra før hun fik konstateret kræft. Find filmen på følgende adresse: <https://aalborguh.rn.dk/filmomrosa>

Gynækologisk Ambulatorium

Tlf. 97 66 04 30

Vi træffes bedst: Mandag – fredag 9.00 – 11.00

Sengeafsnit for Gynækologi

Tlf. 97 66 30 93

Vi træffes hele døgnet.

Om diagnosen livmoderhalskræft

Kræft i livmoderen udvikles i næsten alle tilfælde i livmoderens slimhinde. Det vil sige den slimhinde, en kvinde normalt ”taber” i forbindelse med menstruationsblødning.

Livmoderkræft opstår dog som regel hos kvinder efter overgangsalderen, og det opdages typisk, ved at kvinden begynder at bløde mange år efter, at hun er stoppet med menstruationsblødninger.

